

พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ตลอดระยะเวลาแห่งการดำรงพระอิสริยยศ "พระราชินี" จนถึง "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ" ได้ทรงปฏิบัติภารกิจน้อยใหญ่นานัปการ ทั้งในฐานะ "พระผู้เป็นที่พึ่งของปวงชนชาวไทย" และในฐานะ "คู่บุญคู่พระราชหฤทัย" ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงช่วยแบ่งเบาพระราชภารกิจ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์ ทั้งโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์เอง ไปทรงเยี่ยมราษฎรในชนบท ทั่วทุกภูมิภาค แม้ตรากตรำพระวรกาย เนื่องจากการคมนาคมในสมัยนั้น ยังไม่สะดวกสบายเหมือนในปัจจุบัน ก็มีได้ย่อท้อ

ในด้านความมั่นคงของประเทศ พระองค์ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมทหารที่ปฏิบัติภารกิจสู้รบ ต่อสู้ผู้ก่อการร้ายตามชายแดนถึงฐานปฏิบัติการต่าง ๆ แม้เป็นที่เสี่ยงภัยอันตราย ก็ทรงพระอุตสาหะเสด็จไปทรงดูแลทุกข์สุข ปลอดภัยช่วยเหลือถึงฐานปฏิบัติการต่าง ๆ เป็นขวัญกำลังใจ ให้ทหารต่อสู้ปกป้องผืนแผ่นดิน นำความร่มเย็นเป็นสุขมาสู่อาณาประชาราษฎร์ ให้สามารถทำมาหากินได้อย่างสงบสุข ตราบจนต่อมา ภัยจากผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ก็สลายลง ด้วยเดชพระบารมีแห่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

พระราชกรณียกิจในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ มีกว้างขวางครอบคลุมสาขาต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การแพทย์และสาธารณสุข การต่างประเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และอื่น ๆ อีกมากมาย

ในด้านการศึกษา ทรงมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนหลายหลายรูปแบบ เช่น ทรง พระอุทสาหะสอนหนังสือราษฎรด้วยพระองค์เอง พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เป็นทุนการศึกษาแก่เยาวชนจากครอบครัวที่ยากจน ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน ทรงรับไว้เป็นนักเรียนในพระบรมราชานุเคราะห์ ส่วนบิดามารดาพี่น้องของเด็ก ก็โปรดเกล้าฯให้เข้ารับการฝึกอบรมพระราชทานความช่ยเหลือให้ปรับปรุงการประกอบอาชีพให้เป็นผล หรือให้มีความรู้เป็นอาชีพเสริมเพิ่มพูนรายได้สามารถช่วยตนเอง และครอบครัวให้ดำรงชีวิตเป็นสุขตามอัตภาพ โดยใช้วัตถุประสงค์ที่บ้านมาทำประโยชน์ เช่น ทัศนกรรมจักสานของโครงการหุบกะพง โครงการจักสานย่านลิเพา และทำเครื่องปั้นดินเผาในภาคใต้ ทั้งยังโปรดเกล้าฯให้สอดแทรกเรื่อง ความรักชาติ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การรักษาศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และ ประเทศ การรู้จักรักษาสุขภาพอนามัย การรู้จักพัฒนาตนเอง การเห็นความสำคัญของการศึกษาและการช่วยเหลือร่วมมือกับส่วนรวม พร้อมทั้งให้ทุกคนตระหนักว่า ตนเป็นส่วนหนึ่งของส่วนรวม ต้องบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์เพื่อความเจริญพัฒนาของภูมิภาค

นอกจากนั้น ยังทรงอุปถัมภ์บำรุงงานด้านการศึกษาอื่น ๆ เช่น ทรงรับมูลนิธิด้านการศึกษา ไว้ในพระราชูปถัมภ์ พระราชทานพระราชทรัพย์แก่โรงเรียนที่สอนเด็กปัญญาอ่อน เรียนช้าและพิการซ้ำซ้อน ทรงสนับสนุนก่อตั้งและขยายโรงเรียนในท้องถิ่นทุรกันดาร ทรงส่งเสริมให้ราษฎรศึกษาด้วยตนเองโดยก่อตั้ง “ศาลารวมใจ” มีลักษณะเป็นห้องสมุด และ ศูนย์ศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รวมทั้งศูนย์รักษาพยาบาลเบื้องต้น

พระมหากษัตริย์มีได้แผ่ปกป้องเฉพาะปวงชนชาวไทย หากแต่ยังทรงแผ่ปกไปถึงประชาชน ของประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ชาวกัมพูชาอพยพลี้ภัยเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในแดนไทย แถบจังหวัดตราด จันทบุรี และปราจีนบุรี มีพระราชศรัทธาและพระราชปณิธานแน่วแน่ที่จะทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขผู้คนที่ตกทุกข์ได้ยาก โดยมีได้ทรงเลือกเชื้อชาติ ศาสนา หรือ เผ่าพันธุ์พระปรีชาสามารถ และพระวิริยะอุตสาหะที่ทรงทุ่มเทอุทิศกำลังพระวรกาย พระสติปัญญา พระราชทรัพย์ ในพระราชกรณียกิจต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลประโยชน์สุขของพสกนิกรนั้น ได้ค้ำค้ำอยู่ในหัวใจคนไทยทั้งชาติ และหยั่งลึกลงเป็นรากฐานแห่งความจงรักภักดีต่อ พระบรมราชจักรีวงศ์เป็นผลให้เกิดความมั่นคง และนำศานติสุขมาสู่ปวงชนชาวไทย

สถาบัน องค์กร มหาวิทยาลัย หน่วยงานต่างๆ จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โล่เฉลิมพระเกียรติ รางวัล และประกาศเกียรติคุณต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เช่น องค์กรการเอฟเอโอ ทูลเกล้าฯถวายเหรียญซีเรส เทิดพระเกียรติในฐานะที่ทรงยกฐานะของสตรีให้มีระดับสูงขึ้น และทรงเป็นผู้ “ให้โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง” มหาวิทยาลัยทัฟท์ แห่งรัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยธรรม ในฐานะที่ทรงยกระดับฐานะ การครองชีพของประชาชน และช่วยบรรเทาทุกข์ของเด็กๆ ในหมู่ผู้ลี้ภัย สหพันธ์เด็กแห่งนครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯถวายรางวัลบุคคลดีเด่นด้านพิทักษ์เด็ก สถาบันเอเชียโซไซตี้ แห่งกรุงนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯถวายรางวัลด้านมนุษยธรรม มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าของโลก สดุดีเทิดพระเกียรติในฐานะบุคคลดีเด่นด้านอนุรักษ์สัตว์ป่า ราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ แห่งอังกฤษ ได้ทูลเกล้าฯถวายสมาชิกภาพกิตติมศักดิ์ ซึ่งสถาบันแห่งนี้เคยมอบให้แต่เฉพาะผู้ที่เป็นแพทย์ และนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นเป็นที่รู้จักระดับโลกเท่านั้น นอกจากนี้ ยังมีมหาวิทยาลัยและสถาบันอื่นๆ อีกมากมายที่ทูลเกล้าฯถวายปริญญา และรางวัลประกาศกิตติคุณแด่พระองค์ท่าน

นับได้ว่า เป็นบุญของชาติและประชาชนชาวไทย ที่มีสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เพียบพร้อมด้วยคุณลักษณะแห่งรัตนนารีโดยแท้ พระองค์มิได้ทรงเป็น พระบรมราชินีที่มีพระสิริโฉมเป็นเลิศเท่านั้น หากแต่ยังทรงพระปรีชาเชี่ยวชาญ ในกิจการต่างๆ ซึ่งปรากฏผลเป็นที่ประจักษ์แก่ปวงชนโดยตลอด ทรงยึดมั่นใน พระบวรพระพุทธศาสนา พระคุณธรรม พระปัญญาคุณ และพระเมตตากรุณาคุณ ซึ่งทรงดำรงไว้มั่นคงตลอดมา เป็น ปัจจัยส่งเสริม ให้พระเกียรติคุณขจรไปทั่วในประเทศและนานาประเทศทั่วโลก อาจกล่าวได้ว่า สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ของชาติไทย เป็นพระบรมราชินีที่ทรงได้รับการสรรเสริญ พระเกียรติคุณจากนานา ประเทศอย่างกว้างขวางยิ่งกว่าพระบรมราชินีพระองค์อื่นใดในโลก

ที่มาของข้อมูล : อ่างอิงจาก นิตยสารสกุลไทย